

Radiofanaten: Groningen treft Suriname onder de Friese bomen

De zon stooft de straten van Beetsterzwaag en in de verte murmelen mannen. Heel veel mannen. „Hee Suriname”, roept eentje. „Ik ben Ruben. Van Bonaire.”

JANTJEN DE BOER

Als je niets van radioamateurs en zendapparatuur af weet, kijk je zaterdag op de 45de Radiomarkt in Beetsterzwaag als een kip naar het onweer. Overal staan mannen gebogen over bakken met onduidelijke dingen erin. In een krat ligt bijvoorbeeld een Audio Sonic 1600 power booster en ernaast wacht een klunen netsnoeren en stekkerdozen op een nieuw bestaan.

De doos met lp's, van *Weihnachten met Heintje* tot *The Sunstream* met de hit *Aan de grens van de Duitse heuvelen* is nog wel begrijpelijk, maar wat is dat ronde ding daar?

„Dat? O dat is een radiobuis”, zegt 'PZ5JW', die in de gewone wereld Rico heet. Hij is voor het eerst in negen jaar weer even over uit Suriname en staat nu samen met collega-radioamateur Marinko uit Groningen gebogen over een plank met hebbedingen.

Ze kennen elkaar van de radio. Marinko slingert soms vanuit zijn auto op de dijk bij Meerstad berichten de ether in Rico doet hetzelfde vanuit de jungle. Waar de gemiddelde Nederlander al schrikt als een ree de rozenknoppen opvreet, moet Ri-

co zijn honden beschermen tegen tijgers. Hij heeft geen waterleiding en geen vaste stroomvoorziening, maar wel zonnepanelen en een antenne waarmee hij als een spin draaden weeft naar de rest van de wereld.

Natuurlijk kan hij ook gewoon met zijn radiovrienden bellen, knikt de Groningse Marinko, maar zenden is veel avontuurlijker. „Als ik om zeven uur 's ochtends thuiszit, hoor ik Australië verbinding zoeken met Nederland. En 's avonds gaat het verkeer de andere kant op.”

**‘Hoe meer
zonnevlekken,
hoe beter de
radiosignalen’**

Magisch is het, vinden de mannen. Je kunt *moonbouncen*, zegt Rico, waarbij je je signaal via de maan laat stuiteren en je kunt het ook doen via satellieten of via oplichtende sporen van meteorieten.

Maar altijd ben je afhankelijk van de omstandigheden in de atmosfeer. „Alles hangt af van de zon”, zegt Rico. Hoe meer zonnevlekken, hoe beter de radiosignalen.”

„Hee, Suriname!” Oud-zeeman Ruben van der Rijst stapt met uitgestoken hand op Rico af. „Ik ben Papa, Juliet, vier, Alpha Alpha.” „Aaaaaaaa Bonaire”, antwoordt Rico.

Aan het zogenoemde *callsign* van iedere radio-amateur kun je aflezen uit welk land ze komen en als twee radiofanaten met elkaar praten, kan de halve wereld als het een beetje meezit meeluisteren.

Rico maakt bijvoorbeeld geregeld contact met een Amerikaanse hartchirurg. „Dan hebben we het zo vier uur over morsecodes.” Dat mag, dat is specialistenpraat, maar flauwekulpraatjes zijn verboden.

Ruben was ooit stout toen hij via de radio een spelletje Zeeslag speelde met een kameraad. Kort daarna kreeg hij een brief thuis. Regels zijn regels, en als je die overtreedt, kun je je vergunning kwijtraken.

Marinko begon als twaalfjarige ooit met een 27 MC-bakkie. Later stapte hij een tree hoger. Hij haalde zijn licentie en werd geregistreerd radiozendamateur. Nu bouwt hij zijn eigen apparatuur en is hij lid van een club die geregeld wedstrijdjes organiseert. De winnaar is degene die met het minste vermogen en de simpelste zender het beste signaal weet uit te sturen.

Mannen, heel veel mannen, op de 45ste editie van de Radiomarkt in Beetsterzwaag. FOTO: MARCEL VAN KAMMEN

Vandaar dat Marinko geregeld op de dijk bij Meerstad staat, waar zijn signaal niet wordt gestoord door internetverbindingen of zonnepanelen van anderen.

Het is de mix van techniek, ambacht en avontuur die het radiowerk zo mooi maakt, zeggen de mannen.

„Ik was een jaar of achttien, negentien toen ik in Suriname langs een oude man liep”, zegt Rico. „Ik hoorde een soort miauw-geluiden. ‘Kom eens kijken’, riep de man, ‘ik praat met Nederland’. Ik dacht: met Nederland? Onmogelijk!”

Maar het was wel zo. En nu maakt

Rico zelf vanuit het oerwoud al jaren en jaren contact met stemmen van over de hele wereld. Is het misschien een soort vissen in de atmosfeer, vraagt uw verslaggever aarzelend. „Juist!” roept Rico. „Je weet nooit wat je krijgt.”

En daarna belt hij vanaf de radio-

markt in Beetsterzwaag even met zijn vrouw in de verre, groene, Surinaamse natuur. Gewoon, met zijn telefoon. „Ik sta hier met een journalist te praten”, zegt hij tegen zijn echtgenote ver weg. „Ik zeg net dat jij twee capucijneraapjes hebt. Wil je er even over vertellen?”

Als de aapjes-conversatie is afgerond kijkt hij op de klok. Oef, het was in Suriname nog maar zes uur 's ochtends.

„Ai”, zegt Rico. En daarna praat hij verder. Over morse, over zenders, over zonnevlekken en over nog heel veel meer.